

Bilag 1. Redegørelse om gravearbejder til Teknik- og Miljøudvalget – lagt på portalen 8. november 2013

05-12-2013

Sagsnr.
2013-0250006

Dokumentnr.
2013-0250006-7

Sagsbehandler
Ivan Partov

Redegørelse om gravearbejder

Baggrund

Teknik- og Miljøborgmesteren har bedt forvaltningen om at redegøre for stikprøvekontrollen af gravetilladelser, der har været omtalt i medierne. Redegørelsen lægges hermed til udvalgets orientering.

Regler for gravetilladelser

I henhold til Vejlovens § 101 og Privatvejslovens § 106 må der ikke uden vejmyndighedens samtykke foretages opgravninger eller lignende i vejarealer. Den, der ønsker at råde over et vejareal i en begrænset periode til at iværksætte et gravearbejde, skal træffe de nødvendige foranstaltninger, der afværger farer og ulemper for færdslen.

Ledningsejeren eller hans entreprenør skal i henhold til lovgivningen indhente en tilladelse, inden arbejdet påbegyndes.

Vejmyndigheden kan lade en sådan tilladelse være betinget af saglige og rimelige vilkår ud fra konkrete vurderinger om arbejdets udførelse. En afspærringsplan indgår altid som et vilkår, der skal følges og skal altid ledsage ansøgningen.

Vejmyndigheden har ret til at påtale forhold vedrørende arbejdet, herunder standse arbejdet, såfremt vilkår i tilladelsen ikke overholdes. Hvis vejafmærkningen eller andre vilkår trods henvendelser ikke bringes i orden, kan vejmyndigheden få det gjort for entreprenørens regning. Vejmyndighedens skal dog altid basere sig på saglige og rimelige vilkår ud fra konkrete vurderinger. Det vil sige, at de omkostninger, der er forbundet med vejmyndighedens krav, skal stå mål med den samfundsmæssige gevinst, der opnås ved de stillede krav.

Københavns Kommunes egne vejarbejder er omfattet af samme regelsæt.

Omfanget af gravetilladelser

Teknik- og Miljøforvaltningen er Vejmyndighed i København. Forvaltningen giver hvert år 9.000 gravetilladelser til entreprenører ud over de ca. 1.000 gravninger, kommunen selv udfører.

Den gennemsnitlige sagsbehandlingstid er ca. to dage, og man kan søge og få vejledning på den digitale Erhvervsportal på www.kk.dk.

Sekretariatet

Islands Brygge 37
Postboks 450
2300 København S

Telefon
3366 3101

E-mail
AL8V@tmf.kk.dk

EAN nummer
5798009493149

Gravearbejderne varierer meget i omfang, periode og indvirkning på trafikken. Men på daglig basis er der 500 større og mindre gravearbejder i byen. Heraf har mellem 50 og 100 gravearbejde større eller mindre indflydelse på cyklister, buspassagerer og bilisters tur gennem byen.

Hensyn til fremkommelighed

Forvaltningen stiller i gravetilladelse saglige vilkår til udførelsestidspunkt, varighed, trafikafvikling og retableringen. Berører arbejdet trafikken eller busdriften eller generer adgangen til ejendomme, bliver der også stillet ekstra krav om at sikre fremkommelighed og gode adgangsforhold under arbejdets udførelse. Det sker i ca. 40 % af tilladelse.

Af hensyn til fremkommeligheden prioriteres cyklister og buspassagerer over bilister. Det sker med henvisning til de politiske prioriteringer besluttet i Københavns Kommunes Handlingsplan for Grøn Mobilitet og Kommuneplanens beskrivelser af trafikformernes vigtighed. Pendlernes fordeling på forskellige trafikformer er, at 36 % cykler, 33 % bruger kollektiv transport, 25 % kører bil og 6 % går.

Koordinering af gravetilladelse

Forvaltningen prioriterer højt at koordinere gravearbejder for at undgå gentagne gravearbejde de samme steder i byen, sikre at de gennemføres så hurtigt som muligt samt med hensyn til trafikafviklingen og ikke mindst trafiksikkerheden.

Der bliver bl.a. afholdt kvartalsvise ledningskoordineringsmøder med alle relevante ledningsejere samt møder omkring større gravearbejder eller gravearbejder, der har stor indflydelse på fremkommeligheden. Derudover afholdes der møder med entreprenøren, Politiet og MOVIA omkring planlagte afspærringer, samt om hvordan vi kan afhjælpe de trafikale gener ved bl.a. ved at stille på lyssignalerne, så der kommer et bedre flow i trafikafviklingen.

Tilsyn med gravearbejder

Ledningsejernes entreprenører er forpligtet til selv at føre tilsyn med deres afspærringer to gang dagligt i hverdagen og en gang i weekenderne.

Derudover fører forvaltningens otte vejinspektører i alt 40 tilsyn dagligt svarende til 14.600 tilsyn årligt. Tilsynet har især fokus på de gravearbejder, der påvirker fremkommeligheden meget.

Derudover fører forvaltningen som del af kvalitetsarbejdet to gange årligt en udvidet systematisk stikprøvekontrol af vejarbejderne i København. Stikprøvekontrollen bliver foretaget i en enkelt bydel. Og hvor det daglige tilsyn er fokuseret på større gravearbejder, der

påvirker fremkommeligheden, så omfatter stikeprøvekontrollen både helt små gravearbejder uden betydning for fremkommeligheden og større arbejder. I 2013 har vi foretaget 158 af denne type stikprøver, hvor alt bliver gennemgået helt ned i detaljen med entreprenøren.

Hovedproblemer

Nogle af de vejarbejder, der bliver udført i København, kan efter forvaltningens vurdering udføres, så det i mindre grad går ud over fremkommeligheden i byen og skaber en større trafiksikkerhed.

Hovedproblemerne er:

- Entreprenører, der arbejder uden tilladelse
- Forkerte afspærringer der ikke lever op til forvaltningens vilkår
- Opgaver, der varer længere, end hvad der er oplyst ved gravetilladelsen.

Forvaltningens tilsyn påtaler og standser de entreprenører, der ikke overholder de vilkår, vi har stillet, eller som ikke har de nødvendige tilladelser. Vores handling er afhængig af om forseelsen giver en farlig trafikafvikling, gør vejen vanskelig passabel eller på anden måde u hensigtsmæssig. Det skyldes, at vejmyndighedens altid skal basere sig på saglige og rimelige vilkår ud fra konkrete vurderinger. Navnlig ved trafikfarlige forhold kan politianmeldelse bringes i anvendelse. Det sker et par gange om året

Forvaltningen modtager ugentligt ca. 40-50 borgerhenvendelser vedrørende vejarbejder – heraf ca. halvdelen vedr. nedsat fremkommelighed. De fleste borgerhenvendelser kommer fra cyklister.

Egentlige klager til forvaltningen udgør ca. 2 om ugen. Navnlig de store sager omkring Ny Nørreport, Bernstorffsgade og Nordhavnsvej tiltrækker sig borgernes opmærksomhed.

Antallet af borgerhenvendelser er nogenlunde stabilt gennem årene. Dog sker der udsving af antallet af henvendelser i perioder ved store markante gravearbejder. Borgerhenvendelserne går både på forhold som generel trængsel på indfaldsveje samt på spørgsmål og utilfredshed over mere lokale anliggender såsom midlertidige cykelstier, støjgener ved jernplader på veje, omlagte buslinjer, besværliggjorte adgangsforhold til adgangsveje, forstyrrelser fra byggepladstrafik mm.”

Problemernes omfang:

Entreprenører, der arbejder uden en tilladelse

Forvaltningens daglige tilsyn konstaterer i gennemsnit to gravearbejder uden tilladelse. De før omtalte stikprøver har vist, at der i op til halvdelen af 158 stikprøvekontroller ikke var givet

gravetilladelse. Stikprøverne er et nyt tiltag for at sætte fokus på området, hvorfor der på nuværende tidspunkt ikke kan konkluderes noget omkring udviklingen over tid i antallet af gravearbejder uden tilladelse. Stikprøveresultaterne indgår dog allerede i dialogen med ledningsejerne med henblik på forbedringer på området.

Den store forskel mellem det daglige tilsyn og stikprøvekontrollen skyldes, at der i det daglige tilsyn fokuseres på større gravearbejder med betydning for fremkommeligheden, mens stikprøvekontrollerne også ser på mindre gravearbejder uden betydning for fremkommeligheden. Der er behov for flere stikprøvekontroller for at få kvalificeret problemets omfang, og forvaltningen vil vende tilbage til Teknik- og Miljøudvalget, når disse stikprøver foreligger.

Gravearbejderne uden tilladelse er problematiske, fordi de ofte ikke har de nødvendige afspærringer. Det er navnlig et problem for trafikikkerheden men de går sjældent mærkbart ud over fremkommeligheden for trafikken.

Konstaterer vi, at tilladelsen mangler, bliver arbejdet standset, indtil tilladelsen er indhentet, og afspærringerne er bragt i orden. Akutreparationer af ledningsbrud skal naturligvis ikke skal afvente en gravetilladelse og udføres efter særlige regler og indgår ikke i denne redegørelse.

Entreprenører, der ikke følger gravetilladelsens vilkår

I ca. 20 ud af de 40 daglige tilsyn bliver gravearbejdet ikke udført efter anvisningerne i gravetilladelsen. Det kan både være at afspærringen er for dårlig eller mindre fejl som et vejskilt, der mangler eller står forkert. I stikprøvekontrollen fandt vi 15 % fejl indenfor dette område. Denne type fejl går primært ud over trafikikkerheden, mens fremkommeligheden kun bliver berørt i mindre omfang.

I disse tilfælde er handlemulighederne altid et af nedenstående ting. Det afgørende for forvaltningens valg er farligheden og tilgængeligheden for fodgængere og om entreprenøren har andre lignende aktuelle sager.

Forvaltningen kan kræve:

- at fejlen rettes med det samme
- at arbejdspladsen lukkes og entreprenøren bliver bedt om at forlade vejen
- at gravetilladelsen inddrages
- at entreprenøren ikke opnår nye gravetilladelser andre steder før fejlen er rettet
- at situationen anmeldes/koordineres med politiet (typisk trafikfarlige situationer).

Entreprenører, der ikke har den fornødne fokus på tiden
Forvaltningen har i en række tilfælde konstateret, at fremkommeligheden på vejene lider under, at den tilladte arbejdsperiode overskrides eller bruges mindre effektivt.

Årsagen er ifølge entreprenørerne bl.a. manglende planlægning, leverancemangler, maskinnedbrud, slip imellem forskellige faggruppers arbejder, konstruktive gener og personalemæssige forhold.

Det nøjagtige antal sager, der kan afsluttes hurtigere, kender vi ikke, men vores daglige tilsyn opdager ca. to sager om dagen, hvilket svarer til ca. 700 sager om året.

I disse tilfælde kontaktes entreprenøren for at få tingene afsluttet hurtigst muligt. Der kan her blive tale om, at entreprenøren skal mande op, arbejde udenfor almindelig arbejdstid eller forvaltningen kan undlade at give nye gravetilladelser andre steder, før sagen er afsluttet. I sine afgørelser skal vejmyndigheden altid skal basere sig på saglige og rimelige vilkår ud fra konkrete vurderinger. Det vil sige, at de omkostninger, der er forbundet med vejmyndighedens krav, skal stå mål med den samfundsmæssige gevinst, der opnås ved de stillede krav.

Hvad kan der gøres?

Styringen af gravningerne og forbedringer på byens vejnet er en kompleks opgave. Den fortsatte befolkningstilvækst i København betyder et stigende behov for at udbygge og vedligeholde forsyningsnettet, ledningerne og kloaker, der ligger under vejene. På den anden side skal trafikken fortsat afvikles smidigt og effektivt.

De ekstra udgifter, ledningsejerne vil blive pålagt som følge af skærpede krav, bliver i sidste ende betalt af forbrugerne. Den ekstraomkostning skal holdes op mod den samfundsøkonomiske gevinst ved at afvikle gravearbejderne hurtigere og med endnu mere fokus på trafikafviklingen.

Forvaltningen har selv øget sin indsats over for problemerne. Bl.a. er de systematiske stikprøvekontroller indført som et supplement til det daglige tilsyn. Forvaltningen har endvidere intensiveret dialogen med ledningsejerne. Derudover arbejder kommunen via ITS(Intelligent Trafikstyring) og en igangværende genopretning af trafiksignaler på at øge mulighederne for at lede trafikanter uden om gravearbejde. Endelig er der politisk afsat midler til forberedelsen af en fælles trafikledelsescentral med Vejdirektoratet. Det skal gøre det muligt at lede trafikanterne gennem gravearbejder, selvom de krydser kommunegrænserne.

Forvaltningen vurderer, at følgende indsatser yderligere kan igangsættes:

1. Kan sættes i værk med det samme uden yderligere kommunale omkostninger:

- Kommunen kan via sin ejerskabsrolle i de kommunale bestyrelsesposter i forsyningselskaber fremme mobilitetshensyn ved planlægning af gravearbejder. Dette kan have omkostninger for ledningsejerne på tidsplaner og/eller økonomi.
- Bedre information og kommunikation:
 - A) Gravetilladelserne gøres synlige ved at offentliggøre dem på www.kk.dk.
 - B) Kommunen kan forlange øget information på stedet om årsag og varighed på ledningsejernes vejarbejder. Der kan være mindre udgifter forbundet med dette. (KK benytter dette allerede på egne vejarbejder).
 - c) Vi kan inspirere entreprenører til at benytte sms-tjenester ved lokalt vejarbejde. Der kan være mindre udgifter forbundet med dette. (KK er ved at indføre dette på egne vejarbejder).

2. En opskalaret og intensiveret indsats, der kræver yderligere kommunale omkostninger til dette område. Disse indsatser kan behandles i TMU mhp. prioritering og tilvejebringelse af finansiering hertil.

- Kommunen kan øge omfanget af dagligt tilsyn til et højere niveau ved at øge antallet af vejinspektører og deres tilstedeværelse i byen. Dette vil reducere antallet af uregelmæssigheder og sikre hurtigere tilretning af u hensigtsmæssige gravninger, afspærringer mv. Et dobbelt så effektivt tilsynsniveau som det nuværende kan f.eks. opnås ved at forøge antallet af vejinspektører med fire personer:
Omkostninger: 2,2 mio. kr. årligt i serviceudgift til ansættelse fire nye tilsynsmedarbejdere. Omkostningerne vil være skalerbare afhængige af ambitionsniveau.
- Kommunen kan forbedre den nuværende info-plattform om nuværende og kommende vejarbejder på KK.dk og Trafikinfo.dk. Herunder f.eks. med bydelsopdelt abonnementsservice på trafikinformation og kommende vejarbejder.
Omkostninger: 0,8 mio. årligt i serviceudgifter.
- Kommunen kan opskalere det aktuelle samarbejde med Vejdirektoratet om Fælles Trafikledelsescentral der dækker trafikledelse for hele hovedstaden med opbygning af f.eks.

realtids lokale informationstjenester, døgnbemandet aktuelle trafikmeldinger, ruteinformation ved aktuelle hændelser, kobling til ruteplan systemer mm.

Omkostninger: 14 mio. i anlæg og 2 mio. i serviceudgifter.

Omkostningerne vil være skalerbare afhængige af ambitionsniveau. (Initiativet omtalt i Budgetnotat TM 25)

3. Hvad kan andre gøre, såfremt vi ønsker ekstra redskaber:

- Ledningsejerne kan i højere grad indarbejde hensyn til hurtig færdiggørelse og bedre trafikafvikling i deres arbejdsplanlægning samt i kontrakterne med deres entreprenører. På forvaltningen egne anlægsprojekter pålægges entreprenørerne en bod, hvis gravetilladelserne ikke er indhentet, eller hvis tidsplanen skrider. Det er forvaltningens erfaring, at deres entreprenører aldrig undlader at søge om gravetilladelse, netop fordi det ellers vil ramme dem økonomisk i form af en bod.
- Der kan i regelgrundlaget for gravetilladelserne indarbejdes nye incitamenter med bod eller belønning der hjælper ledningsejerne og deres entreprenører til at begrænse sig og blive hurtigere færdigt. Lovændring kan ske i den aktuelle revision af Lov om Offentlige Veje.
- Der kan i samme revision af lovgrundlaget gives vejmyndigheden mulighed for effektivt at håndhæve overtrædelser af grave-vilkår med afgifter (som ved Parkeringsafgifter).
- Det kan i regelgrundlaget for gravetilladelser blive muligt for kommunen at stille krav til entreprenører om særlig uddannelse/certificering til vejarbejder i bygader. Certificering vil omfatte kompetencer i både regelgrundlaget, fremkommelighedshensyn, miljøhensyn og sikkerhedshensyn overfor bløde trafikanter under vejarbejder.

Niels Tørsløv
Centerchef